

D.E.U. br. 21/045

HRVATSKI SABOR
ODBOR ZA PROSTORNO UREĐENJE
I GRADITELJSTVO

KLASA: 022-03/22-01/85
URBROJ: 6521-14-22-02
Zagreb, 14. lipnja 2022.

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE

Predmet: Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetske svojstvima zgrada (preinaka) COM (2021) 802, D.E.U. br. 21/045
- mišljenje, daje se

Odbor za prostorno uređenje i graditeljstvo Hrvatskoga sabora je na 16. sjednici održanoj 14. lipnja 2022. godine razmotrio Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetske svojstvima zgrada (preinaka) COM (2021) 802, koje je predsjedniku Odbora za prostorno uređenje i graditeljstvo, sukladno članku 154. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, dostavio predsjednik Odbora za europske poslove aktom od 2. lipnja 2022. godine.

Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske, usvojila je predmetno Stajalište, Zaključkom: Klasa: 022-03/22-07/170, Urbroj: 50301-21/06-22-4, na sjednici održanoj 10. svibnja 2022. godine.

Stajalište Republike Hrvatske obrazložila je predstavica Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, koje je i nositelj izrade prijedloga okvirnog Stajališta te je istaknula kako je Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetske svojstvima zgrada (preinaka) objavljen 15. prosinca 2021. godine kao dio paketa „Fit for 55“. Ključna izmjena direktive je u njenim ciljevima. Do sada je bila usmjerena na poboljšanje energetske svojstava zgrada, a sada se usmjerava prvenstveno na smanjenje emisija stakleničkih plinova iz sektora zgradarstva. Opći cilj revidiranoga EPBD-a, odnosno predmetne direktive, je osigurati smanjenje emisije stakleničkih plinova iz sektora zgradarstva do 2030. te potpunu dekarbonizaciju fonda zgrada na razini EU-a do 2050.

Najznačajnija novost je uvođenje minimalnih standarda energetske svojstava za postojeće zgrade (MEPS) koji predstavljaju zakonodavni mehanizam za snažno poticanje obnove prvenstveno zgrada najlošijeg energetske svojstva. Od ostalih izmjena treba izdvojiti uvođenje nacionalnih planova obnove zgrada i putovnica za obnovu, ojačavanje mjera za poticanje razvoja i ugradnje infrastrukture za održivu mobilnost te revidiranje ljestvice energetske razreda zgrada i uspostavljanje strožih postupaka za kontrolu energetske certifikata.

RH podržava revidiranje direktive i usmjeravanje na osiguravanje doprinosa sektora zgradarstva za smanjenje potrošnje energije i posljedično emisija. Dio zahtjeva nije povoljan za RH i teško će biti provediv na nacionalnoj razini, zbog čega će biti potrebno osigurati dodatne fleksibilnosti i raspoloživost bespovratnih sredstava s razine EU-a te omogućiti da se pojedine odredbe u daleko većoj mjeri prilagode nacionalnim situacijama. Revidirana direktiva će rezultirati značajnijim administrativnim i financijskim opterećenjima javne uprave i građana.

RH podržava zamjenu LTRS-ova nacionalnim planovima obnove zgrada i njihov operativniji karakter te izrada istih za RH ne bi trebala predstavljati značajno administrativno opterećenje iz razloga što je većina pokazatelja već sadržana u programima energetske obnove pojedinih skupina zgrada, koji su pripremljeni i usvojeni u skladu sa Zakonom o gradnji krajem 2021. i početkom 2022. Vezano uz određivanje minimalnih zahtjeva energetske svojstava, RH smatra da i dalje ne bi trebalo isto utvrđivati za zgrade koje su zaštićene kao dio zaštićenog okruženja te predlaže da se pri rekonstrukciji takvih zgrada mjere provode u najvećoj mogućoj mjeri sukladno konzervatorskim uvjetima. RH se protivi svrstavanju DČ u četiri klimatske zone na razini EU-a jer nacionalni teritorij imaju podijeljen na više bitno različitih klimatskih zona. RH predlaže razvijanje osnove za izradu zajedničkog računalnog programa za izračun energetske svojstva zgrada na razini EU-a koja bi bila utemeljena na novim normama serije ISO 52000.

Nadalje, govoreći o uvođenju minimalnih standarda energetske svojstva (MEPS), RH smatra da temelj za utvrđivanje MEPS-a ne bi trebao biti energetske razred zgrade već ušteda energije te je potrebno osigurati značajnije fleksibilnosti radi prilagodbe nacionalnim situacijama.

RH smatra da bi trebalo biti omogućeno da putovnica za obnovu, osim mjera za unaprjeđenje energetske svojstva zgrade, sadrži i mjere koje se odnose na ispunjavanje ostalih temeljnih zahtjeva za građevine, posebno mjera za povećanje potresne otpornosti i povećanje sigurnosti u slučaju požara.

Kada je posrijedi infrastruktura za održivu mobilnost i povećanje postojećih zahtjeva, RH drži da je povećanje trenutnih zahtjeva vrlo izazovno posebno u DČ u kojima je standard građana među nižima u EU te kada se na nacionalnoj razini ne očekuje povećanje broja električnih vozila u bližoj budućnosti.

RH podržava potrebu proširenja mehanizama i instrumenata za financiranje energetske i sveobuhvatne obnove zgrada te posebno ističe važnost osiguravanja bespovratnih sredstava za energetske obnovu zgrada obzirom da RH pripada u skupinu DČ s najnižim BDP-om po stanovniku u EU. Potrebno je istaknuti da RH potiče sveobuhvatnu obnovu koja, osim energetske obnove, uključuje i povećanje seizmičke otpornosti na povećanu seizmičku aktivnost i požare što značajno povećava troškove obnove. Zatim je istaknuto da će uvođenje nove ljestvice energetske razreda zahtijevati ponovno izdavanje svih energetske certifikata kojih je trenutno izdano gotovo 290 000. te kako RH predlaže da se valjanost od 10 godina zadrži za sve zgrade uz obvezu ponovnog izdavanja u slučaju promjene energetske svojstva zgrade.

RH podržava uspostavljanje baze podataka o energetske svojstvima zgrada jer takva baza već postoji na nacionalnoj razini (Informacijski sustav energetske certifikata – IEC). RH smatra da je preglede tehničkih sustava u zgradama dovoljno provoditi jednom u 10 godina ako sustavi nisu izmijenjeni.

U raspravi je istaknuto da sve nove zgrade od 1.1.2030. moraju biti zgrade s nultim emisijama te kako je ocjena pripremljenosti za pametne tehnologije obvezna za nestambene zgrade s nazivnom snagom generatora topline većom od 290 kW. Nadalje, raspravljalo se o problemima financiranja energetske obnove te je konstatirano kako će u sljedećem financijskom razdoblju biti uključeni i financijski instrumenti, uz bespovratna sredstva iz EU te nacionalna sredstva. Navedeno je kako je izgradnja dovoljno punionica za električna vozila veliki izazov na razini cijele EU.

Raspravljalo se i o pitanju suvlasničke strukture kod energetske obnove te energetskim certifikatima koji nisu obavezni za cijelu zgradu već pojedini dio koji ide u pravni promet. Vezano za izuzetak od minimalnih zahtjeva energetskih svojstava, a za zgrade zaštićene kao dio zaštićenog okruženja (zbog arhitektonske ili povijesne vrijednosti) razgovaralo se o mogućnosti da se takav izuzetak proširi na veće cjeline, a ne samo zgrade.

Nakon provedene rasprave Odbor za prostorno uređenje i graditeljstvo, sukladno članku 154. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, jednoglasno (7 glasova „za“) je utvrdio sljedeće

MIŠLJENJE

Podržava se Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetskim svojstvima zgrada (preinaka) COM (2021) 802

Za izvjestitelja na sjednici Odbora za europske poslove određen je Predrag Štromar, predsjednik Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA
Predrag Štromar

